

na de andere luis weg. In de evolutiegeschiedenis zal de kever meer en meer de bekende vorm aangenomen hebben. De vorm zal tegen de veel sterkere Rode bosmieren evenwel niet baten: deze mieren zijn bijna alle insecten de baas.

Slot

Ik heb hier een paar soorten insecten besproken, en misschien meer nog dan over de insecten laten doorschemeren op wat voor manier levensvormen te bestuderen zijn. Misschien is het voor u ook aanleiding op de kleintjes te letten. U kunt bij voorbeeld insecten op een plant zoeken. Bloembezoekers zijn gemakkelijk te vinden. Maar let ook eens op de on-

derkanten van bladeren. Vraatsporen kunnen ook van pas komen. Uitwerpselen van rupsen zijn soms makkelijker te vinden dan de rupsen zelf. Meestal is de veroorzaker van zo'n spoor onvindbaar. Maar de keren dat u wel iets leuks vindt, is toch groot. Een andere moeilijkheid is, dat het gevonden beestje net niet in de gidsjes staat; er zijn zoveel soorten insecten, dat elke gids maar een klein deel van de soorten kan behandelen. Volsta daarom met tot welke groep (b.v. familie) een beestje behoort, b.v. tot de schildpadkevers, tot de knooppieren, tot de graafwespen, enz. En als het u bevalt, kies dan een groep uit, waarin u zich specialiseert. Of bestudeer grondig één enkele soort.....

Te gast bij de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk

Gert Baeyens

Verslag van de excursies van 13 mei en 10 juni 1995

In het voorjaar werden voor de KNNV-afdeling Haarlem twee "Noordwijkse" excursies opgesteld: een vogelexcursie in het landgoed "Offem" en een grasenexcursie bij het Oosterduinsemeer. Puur uit enthousiasme en dankbaarheid vertel ik u wat er te genieten viel.

Zilte greppelrus

Op de wat gure ochtend van 13 mei waren we te gast bij Hein Verkade en Willem Baalbergen, beiden ervaren vogeltellers. Maar het ging hen niet om vogels alleen. In de luwte van dit oude landgoed bewonderden we ook de oneindig lijkende velden van de blauwe boshyacinth (alsof er een stukje hemel op aarde was gevallen).

Het Haarlems klokkenspel (voor de Haarlemmers een begrip omdat het ook de naam van hun afdelingsblaadje is) kwam net in bloei. Het daslook trok een lint van uiegeur over onze voetstappen. De

bloedzuring was duidelijk van de andere zuringsoorten te herkennen. We hoorden de jonge reigers bedelen om voedsel, tussen de roepjes van zwartkop, boomkruiper en grote bonte specht door. Ook de geschiedenis van het grafelijk goed kwam aan bod. De familie van Limburg Stirum memoreerde de dood van hun poezen en honden met heuse grafzerkjes. Een beetje schrapen in het bladstrooisel en daar lag "Pussy", sinds 1911. Het eerste landhuis lag georiënteerd op het noorden, het tweede op het oosten. Want gravinnen mochten vooral niet bruin worden. De huid moest zo blank mogelijk zijn. Wie bruingebrand rondliep, was duidelijk afkomstig uit het arme arbeidersvolk. Van zware arbeid op het land, daar kreeg je een -nu zo fel begeerde- bronzen teint van!

Aan de rand van het landgoed keken we zo de Zuidbroekervaart in. Daaromtrent woonde de toen nog jonge mevrouw Zuidbroek, nl. de dochter van de molenaar die vlakbij diezelfde vaart de wieken liet draaien. De molen werd verkocht aan de stad Leiden, compleet met de muldersfamilie erin. En laat dochter Zuidbroek nu trouwen met een van Rijn en een zoon Rembrandt ter wereld brengen. Nooit geweten dat onze fameuze Rembrandt zijn wortels in Noordwijk had liggen. En bijna terug bij de uitgang horen we ... een fluit! Daarmee was het bosvogelgezelschap in alle weelde geëtaled.

Op 10 juni kon de dag niet mistroostiger beginnen: regen en regen en nog eens regen. Maar daar hebben ze nu juist de laarzen en de paraplu voor uitgevonden, hoewel slechts een handjevol mensen (lees: wij dus!) dat scheen te weten. We begonnen de wandeling met Jelle van Dijk en Rien Sluys op een minuscuul doch allergaafst relict van de Oosterduinen, een stukje "Oude duinen" dat vroeger één geheel vormde met het restant Oude duinen bij "het Heitje" (AWD). Er staat dan uiteraard ook struikhei, maar daar keken we niet zo naar. Wel konden we snel de algemene grassoorten in 't geheugen oppoetsen: kropaar, rood zwenkgras, glanshaver, duinriet, buntgras, zanddod-

degras, ijle en zachte dravik. En toen meteen de eerste zeldzaamheid: pilzegge (*Carex pilulifera*). Ik had deze warrige, krullerige platte pollen nooit eerder gezien, maar volgens Jelle zie je ze steeds meer, ook in het zuiden van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Ook zeldzaam maar dàar zo lieflijk in bloei; het liggende walstro (*Galium saxatile*). En vogelpootje her en der (de plantenkenner weten waarom je dit beslist in het enkelvoud schrijft). Een andere nieuwkomer in de streek is het langbaardgras (*Vulpia myuros*). De kafaalden zijn inderdaad langer dan het

kafje zelf. En wat te zeggen van het tandjesgras! Wedden dat velen van u dit nog niet kennen. Net zo min als de borstelbies. Welnu: wij zagen er honderden! En verder natuurlijk greppelrus, tengere rus, zeegroene rus maar ook zeegroene zegge enz. enz. En terwijl wij soppend onze kennis opvijzelden tijdens deze bijna-privé-les, vlogen huis-, boeren- en gierzwaluwen hun ontbijt bij elkaar. Boven de waterkant zit het altijd vol muggen, of het nu regent of niet. Ik had het nooit willen missen!

Bedankt Noordwijkers!

Nieuws van de vogelwerkgroep

Ab Steenvoorden

Zoals de meeste leden van de vereniging wel zullen weten, bestaat er binnen de vereniging al een aantal jaren een vogelwerkgroep. Deze vogelwerkgroep bestaat uit een aantal redelijk actieve vogelaars, die vrijwel jaarlijks inventariseren, en waarvan een aantal er ook voor zorgen dat elk kwartaal de waarnemingenru-briek in de Strandloper weer aardig gevuld is.

groep te organiseren. Inmiddels is het voorjaar alweer voorbij en hebben we een aantal excursies gehad.

In onderstaande stukjes doe ik verslag van de excursies, waarbij het niet alleen erg gezellig was, maar ook veel gezien en gedaan werd.

Ook voor het zomerseizoen (inmiddels al weer voorbij) en het najaar staan weer een aantal excursies op het programma. Ik hoop dat die net zo geslaagd zullen verlopen als de excursies die we gehad hebben, maar dat lezen we in de volgende Strandloper wel weer.

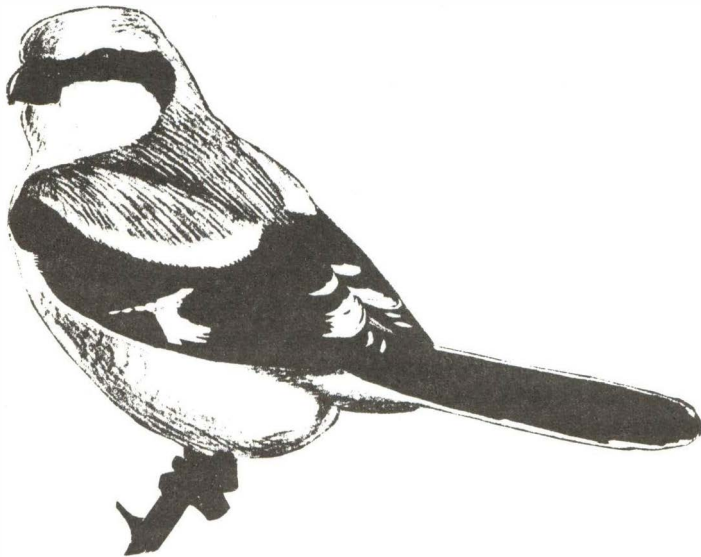
Excursie Holterberg 2 april 1995

Zondagochtend vroeg, erg vroeg om 04.30 uur zouden we vertrekken richting de Holterberg om daar het bolderen van de Korhoenders te gaan bekijken. Helaas voor acht van de negen deelnemers aan deze excursie had nummer negen, de organisator, zich verslapen. Met een klein half uurtje vertraging vertrokken de drie auto's richting Nijverdal bij de Holterberg.

Het is ongeveer twee uur rijden, vanaf Noordwijk naar de parkeerplaats boven op de Holterberg, waar de auto's achtergelaten moeten worden. Het gebied waar de Korhoenders actief zijn is sinds een paar jaar (gelukkig) in de ochtenduren afgesloten voor al het autoverkeer.

Al wandelend over de Holterberg hoorden we volop zingende vogels; Boomleeuweriken, Veldleeuweriken, Zwarte Mezen, Vinken enz. Op de heidevelden werden verschillende baltsende Wulpen gezien, maar ook een Grote Lijster, vrij veel Roodborstapuiten en natuurlijk de Korhoenders. Een stuk of tien hennen waren volop aan het bolderen en soms kwam het zelfs tot vechtpartijtjes tussen de vogels. Doordat het heidegebied vorig jaar in de brand heeft gestaan, waren de vogels mooi te zien. Ook werden er enkele hennen waargenomen.

Een andere bijzondere soort die we heel mooi gezien hebben, was een Klapekster. Ook deze bevond zich niet al te ver van de weg en was vanuit de boomtoppen aan het jagen.

Klapekster

Ongeveer twee keer per jaar houdt de vogelwerkgroep een bijeenkomst, de ene keer om de inventarisaties op te starten, en eventuele problemen op te lossen en de tweede avond is meestal na het inventarisatieseizoen om de verschillende resultaten te bespreken.

Tijdens de laatste bijeenkomst, 13 maart jongstleden, werd afgesproken om het komende jaar een aantal verschillende excursies speciaal voor de vogelwerk